

**PROGRAM RADA PODUZETNIČKO – RAZVOJNOG CENTRA
OPĆINE ERDUT LOKALNE RAZVOJNE AGENCIJE D.O.O. DO
2029. GODINE**

Bojana Orsić, mag.oec.

Dalj, listopad 2025.

Sadržaj

UVOD.....	3
DJELOKRUG RADA.....	4
VIZIJA, MISIJA I VRIJEDNOSTI PODUZETNIČKO – RAZVOJNOG CENTRA OPĆINE ERDUT LOKALNE RAZVOJNE AGENCIJE D.O.O.	7
INSTITUCIONALNI OKVIR RADA.....	9
KLJUČNE ANALITIČKE PODLOGE.....	11
SOCIJALNO – EKONOMSKA OBILJEŽJA PODRUČJA.....	11
OCJENA UČINAKA DOSADAŠNJEG RADA.....	18
CILJEVI PROGRAMA RADA.....	19
MJERE I AKTIVNOSTI	20
DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	22
ZAKLJUČAK	24

UVOD

Poduzetničko – razvojni centar općine Erdut lokalna razvojna agencija poduzetnička je potporna institucija koja objedinjuje rad i poduzetničkog centra i lokalne razvojne agencije.

Jedini osnivač je Općina Erdut.

Poduzetničko-razvojni centar općine Erdut lokalna razvojna agencija d.o.o. upisana je u Jedinstveni registar poduzetničke infrastrukture.

U dijelu poslovanja društva kao poduzetničkog centra glavna uloga je pomoći poduzetnicima snaći se u izazovnom svijetu poslovanja. Poduzetnički centar Erdut je most između dobrih ideja i uspješnih poduzetnika.

Konkretno koristi od Poduzetničkog centra ogledaju se u:

- **Pružanju stručne podrške i savjetovanja:** Poduzetnički centar zapošljava stručnjake iz različitih područja poput financija, menadžmenta i poljoprivrede. Oni pomažu poduzetnicima u izradi poslovnih planova, analizi tržišta i donošenju važnih poslovnih odluka.
- **Omogućuje edukaciju i umrežavanje:** Centar organizira brojne radionice, seminare i predavanja o relevantnim temama. Na taj način poduzetnici mogu naučiti nove vještine, pratiti trendove i, što je jednako važno, upoznati druge poduzetnike. To im otvara vrata za suradnju, razmjenu iskustava i pronalazak novih prilika.
- **Pomaže u pristupu financiranju:** Traženje kapitala za pokretanje ili rast poslovanja može biti iznimno teško. Poduzetnički centar ima informacije o dostupnim bespovratnim sredstvima (sredstva fondova Europske unije ali i nacionalni izvori financiranja) i kreditima te pomaže poduzetnicima u pripremi dokumentacije i prijavama.
- **Smanjuje rizik i olakšava početak:** Poduzetnički centar često nudi prostor za rad, osnovnu opremu i mentorsku podršku. Time se smanjuju početni troškovi i rizici, a poduzetnici se mogu fokusirati na razvoj svoje ideje.
- **Stvara pozitivno okruženje:** Boravak u Poduzetničkom centru znači biti okružen ljudima koji imaju slične ambicije i izazove. To potiče motivaciju i osjećaj zajedništva, što je posebno važno kada se poduzetnik suočava s preprekama.

Poduzetnički centar je resurs koji poduzetnicima pruža alate, znanje i mrežu kontakata potrebne za uspjeh.

Lokalna razvojna agencija - zašto je važna?

Lokalna razvojna agencija radi na poticanju gospodarskog i društvenog razvoja na lokalnoj razini. Ona je akter koji pomaže u poboljšanju kvalitete života u svojoj zajednici. Uloga Lokalne razvojne agencije je povezati sve dionike – od malih poduzetnika, preko općinskih vlasti, do nevladinih organizacija – a sve kako bi se ostvarili zajednički ciljevi.

Konkretno koristi i značaj lokalne razvojne agencije

Evo zašto je lokalna razvojna agencija važan resurs za svaku zajednicu:

- **Pomaže u privlačenju sredstava i investicija:** Jedan od najvažnijih zadataka agencija je identificiranje i povlačenje novca iz raznih fondova – bilo da su to EU fondovi, nacionalni programi ili privatne investicije. Agencija priprema projekte i pomaže lokalnim poduzetnicima i institucijama u pripremi dokumentacije, čime značajno povećavaju šanse za uspjeh.
- **Koordinira i umrežava sve dionike:** Agencija je svojevrsni "koordinator" u zajednici. Ona organizira sastanke, radionice i konferencije gdje se susreću predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora. To stvara sinergiju i olakšava suradnju na zajedničkim projektima, a što je ključno za održivi razvoj.
- **Podiže konkurentnost regije:** Kroz projekte vezane uz edukaciju, modernizaciju infrastrukture ili uvođenje novih tehnologija, Agencija radi na podizanju opće konkurentnosti svoje regije.
- **Promovira lokalne resurse i proizvode:** Agencija radi na promociji lokalnih proizvoda, turističke destinacije ili specifičnih usluga. Pomaže malim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtnicima i turističkim radnicima da pronađu svoje mjesto na tržištu.

Lokalna razvojna agencija je pokretač promjena u svojoj zajednici i to kao aktivni sudionik koji prepoznaju potencijale, rješava probleme i osigurava da se područje razvija na održiv i uravnotežen način.

Program rada Poduzetničko – razvojnog centra općine Erdut lokalne razvojne agencije d.o.o. Dalje za četverogodišnje razdoblje je strateški dokument koji definira viziju, misiju, aktivnosti, ciljeve i prioritete.

On služi kao putokaz za postizanje vizije razvoja zajednice, fokusirajući se na održivi rast, jačanje poduzetništva i poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva.

DJELOKRUG RADA

Poduzetničko – razvojni centar općine Erdut lokalna razvojna agencija d.o.o. kao poduzetnički centar i lokalna razvojna agencija ima različite, ali komplementarne uloge u podršci području.

Djelokrug rada Poduzetničkog centra

Poduzetnički centar je usmjeren prvenstveno na **izravnu podršku poduzetnicima**. Fokus je na mikro i malim poduzećima, start-upovima i individualnim poduzetnicima. Djelokrug rada je vrlo specifičan i to za operativne potrebe poduzetnika:

- **Pružanje savjeta:** Individualno savjetovanje poduzetnika o pokretanju posla, izradi poslovnog plana, marketingu, financijama i pravnim pitanjima.
- **Edukacija i radionice:** Organiziranje specifičnih edukativnih programa, seminara i radionica o temama koje su od neposrednog interesa za poduzetnike (npr. vođenje poslovnih knjiga, digitalni marketing, pristup financiranju).
- **Umrežavanje:** Organiziranje događaja za povezivanje poduzetnika s potencijalnim partnerima, klijentima i investitorima.
- **Pristup financiranju:** Pomoć u pripremi prijave za natječaje, grantove i kredite namijenjene isključivo poduzetnicima.

Djelokrug rada Lokalne razvojne agencije

Lokalna razvojna agencija ima širi strateški djelokrug rada. Fokus je na **sveobuhvatnom razvoju cijele zajednice - općine**, a ne samo na izravnoj podršci pojedincima. Agencija djeluje kao koordinator i pokretač razvoja u svim relevantnim sektorima.

- **Strateško planiranje:** Izrada i implementacija dugoročnih razvojnih strategija za općinu, koje uključuju gospodarski, društveni i ekološki aspekt.
- **Projektni menadžment:** Pisanje, priprema i provedba složenih projekata financiranih iz EU fondova, a koji se tiču infrastrukture, turizma, poljoprivrede, okoliša, socijalne uključenosti i drugih sektora.
- **Koordinacija s dionicima:** Djelovanje kao "most" između javnog sektora (općine), privatnog sektora (tvrtke, obrtnici) i civilnog društva (udruge) radi usklađivanja razvojnih ciljeva.
- **Podrška javnim projektima:** Pomoć lokalnim vlastima i javnim ustanovama u pripremi i provedbi projekata koji su od općeg interesa.

Dok smo kao **Poduzetnički centar** usmjereni na "**mikro**" razinu, odnosno na **pojednog poduzetnika**, kao **lokalna razvojna agencija** usmjereni smo na "**makro**" razinu, odnosno na **cjelokupnu općinu**.

Registrirane djelatnosti Poduzetničko – razvojnog centra Erdut lokalne razvojne agencije d.o.o. su:

- * Savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem (osim pravnog)
- * Promidžba (reklama i propaganda)
- * Ispitivanje tržišta i istraživanje javnog mnijenja
- * Kupnja i prodaja robe, osim oružja i streljiva, lijekova i otrova
- * Trgovačko posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- * Izdavačka i tiskarska djelatnost
- * Umnožavanje snimljenih zapisa

- * Djelatnost koordiniranja izrade strategija razvoja jedinica lokalne samouprave
- * Djelatnost koordiniranja izrade akcijskih planova za provedbu strategija razvoja jedinica lokalne samouprave, - Djelatnost praćenja provedbe strategija razvoja jedinica lokalne samouprave
- * Djelatnost poticanja pripreme razvojnih projekata na području jedinice lokalne samouprave
- * Djelatnost sudjelovanja u izradi razvojnih projekata i strateških projekata regionalnog razvoja statističke regije
- * Djelatnost surađivanja s drugim lokalnim razvojnim agencijama i regionalnim koordinatorima radi stvaranja i provedbe zajedničkih projekata
- * Djelatnost sudjelovanja u provedbi programa Ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave
- * Računalne i srodne djelatnosti
- * Računovodstveni poslovi
- * Djelatnost posrednika i agencija u organiziranju i izvođenju glazbenih, artistskih i drugih estradnih programa kulturno zabavnog karaktera
- * Organiziranje kreativnih radionica, audicija, seminara, kongresa, savjetovanja, promidžbenih skupova i protivnih aktivnosti, javnih priredbi, revija, tečajeva, instrukcija, izložbi, koncerata, festivala, sajмова, zabavnih igara
- * Kurirske usluge
- * Elektronsko i materijalno rukovanje, ispis, kuvertiranje te prijenos dokumenata
- * Izrada i provođenje investicijskih studija, elaborata i projekata za fondove Europske unije
- * Izrada studija isplativosti projekata
- * Pružanje savjetodavnih usluge prilikom apliciranja za projekte u Europskoj uniji
- * Poduke iz područja informacijske tehnologije
- * Poduka iz poslovnih vještina
- * Pružanje usluga savjetovanja s područja informacijske, marketinške i komunikacijske tehnologije i prijevoz za vlastite potrebe.

VIZIJA, MISIJA I VRIJEDNOSTI PODUZETNIČKO – RAZVOJNOG CENTRA OPĆINE ERDUT LOKALNE RAZVOJNE AGENCIJE D.O.O.

VIZIJA

VIZIJA PODUZETNIČKO – RAZVOJNOG CENTRA OPĆINE ERDUT LOKALNE RAZVOJNE AGENCIJE JE *IZGRADNJA SNAŽNE I ODRŽIVE ZAJEDNICE KOJA IMA JASNU SLIKU SVOJE BUDUĆNOSTI, TEMELJENE NA PODUZETNIČKOM DUHU, OBRAZOVANJU I SURADNJI.*

Ključni ciljevi vizije

- **Razvoj kao prioritet:** Biti vodeća institucija u planiranju i provedbi razvojnih projekata koji podižu opću kvalitetu života u Općini Erdut.
- **Privlačenje fondova:** Agencija vidi sebe kao koordinatora za povlačenje sredstava iz nacionalnih i EU fondova, usmjeravajući ih u ključne projekte koji dugoročno jačaju konkurentnost područja.
- **Inovacija i suradnja:** Biti središte gdje se podržavaju inovativne ideje i gdje se potiče suradnja svih dionika – od lokalnih vlasti, poduzetnika i obrazovne zajednice do civilnog društva.
- **Uravnotežen razvoj:** Vizija je osigurati da se razvoj ne fokusira samo na gospodarstvo, već da uključuje i ulaganja u obrazovanje, kulturu, sport i zaštitu okoliša, stvarajući tako cjelovito i ugodno okruženje za život.

MISIJA

MISIJA CENTRA JE BITI AKTIVAN, PROAKTIVAN I POUZDAN PARTNER SVIM DIONICIMA U ZAJEDNICI, OSIGURAVAJUĆI DA SE SVAKI RAZVOJNI POTENCIJAL MAKSIMALNO ISKORISTI ZA DOBROBIT SVIH STANOVNIKA OPĆINE ERDUT.

To se ostvaruje kroz nekoliko ključnih aktivnosti:

- **Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja:** Centar radi na uklanjanju prepreka i olakšavanju procesa pokretanja i vođenja posla.
- **Pružanje kvalitetnih usluga:** Osiguravanje pristupa stručnom savjetovanju, edukaciji i resursima koji su prilagođeni potrebama poduzetnika.
- **Povezivanje i umrežavanje:** Stvaranje platforme za suradnju i razmjenu iskustava među poduzetnicima, mentorima i investitorima.

- **Strateško planiranje i provedba:** Agencija ima misiju prepoznavati ključne razvojne potencijale općine i pretvarati ih u konkretne projekte. To uključuje izradu razvojnih strategija, identifikaciju prilika za financiranje (posebno iz **EU fondova**) te uspješnu provedbu projekata od lokalnog značaja.
- **Podrška poduzetnicima i institucijama:** Misija je pružiti tehničku pomoć lokalnim tvrtkama, javnim institucijama i nevladinim organizacijama u pripremi projekata, savjetovanju i pronalaženju financijskih sredstava. Agencija djeluje kao savjetodavni partner koji olakšava pristup složenim programima i natječajima.
- **Promocija općine:** Misija uključuje i aktivnu promociju općine kao atraktivne destinacije za život, rad i ulaganje.

VRIJEDNOSTI PODUZETNIČKO – RAZVOJNOG CENTRA OPĆINE ERDUT LOKALNE RAZVOJNE AGENCIJE D.O.O.

Vrijednosti Poduzetničko – razvojnog centra općine Erdut lokalne razvojne agencije d.o.o. Dalj su temelji na kojima se gradi cjelokupno djelovanje i odnosi s poduzetnicima, lokalnom zajednicom, organizacijama civilnog društva i obrazovnim ustanovama. One definiraju način rada, pristup poslovanju i opći doprinos zajednici.

- **Partnerstvo i suradnja** Centar djeluje kao partner poduzetnicima, ne samo kao pružatelj usluga. Ključna je vrijednost suradnja, kako unutar Centra, tako i s vanjskim dionicima. Vjerujemo se da se zajedničkim radom i razmjenom znanja postižu bolji rezultati.
- **Stručnost u radu** Teži se najvišim standardima u pružanju usluga. To znači da se poduzetnicima pruža relevantna, stručna i pravovremena podrška. Kvaliteta usluge je na prvom mjestu, a zadovoljstvo korisnika, reference odobrenih projektnih prijedloga su mjerilo uspjeha.
- **Transparentnost, etičnost i odgovornost** Rad Centra je otvoren i jasan. Svi procesi, od savjetovanja do financiranja, provode se transparentno i etično. Izgradnja povjerenja s poduzetnicima i zajednicom od posebnog je značaja. Centar je odgovoran prema svojim osnivačima, partnerima i široj zajednici. To gradi povjerenje i osigurava da se resursi koriste na najbolji mogući način.
- **Održivost i uravnotežen razvoj** U svakom projektu i inicijativi, Centar promiče **održivi razvoj**. To znači da se vodi računa o ekonomskim, ekološkim i društvenim aspektima. Cilj je ostvariti rast koji je dugoročno isplativ, ne šteti okolišu i pridonosi dobrobiti svih članova zajednice.

Ove vrijednosti čine temelj kulture Poduzetničkog centra i osiguravaju da se svaki korak poduzima s jasnim ciljem – osnažiti poduzetnike i stvoriti prosperitetnu budućnost.

INSTITUCIONALNI OKVIR RADA

Institucionalni okvir rada Poduzetničkog centra Erdut odnosi se na pravnu, organizacijsku i financijsku strukturu unutar koje Centar djeluje. Taj okvir osigurava legalnost, transparentnost i održivost njegovog poslovanja.

1. Pravni status

Poduzetnički centar Erdut djeluje kao vrsta pravnog subjekta:

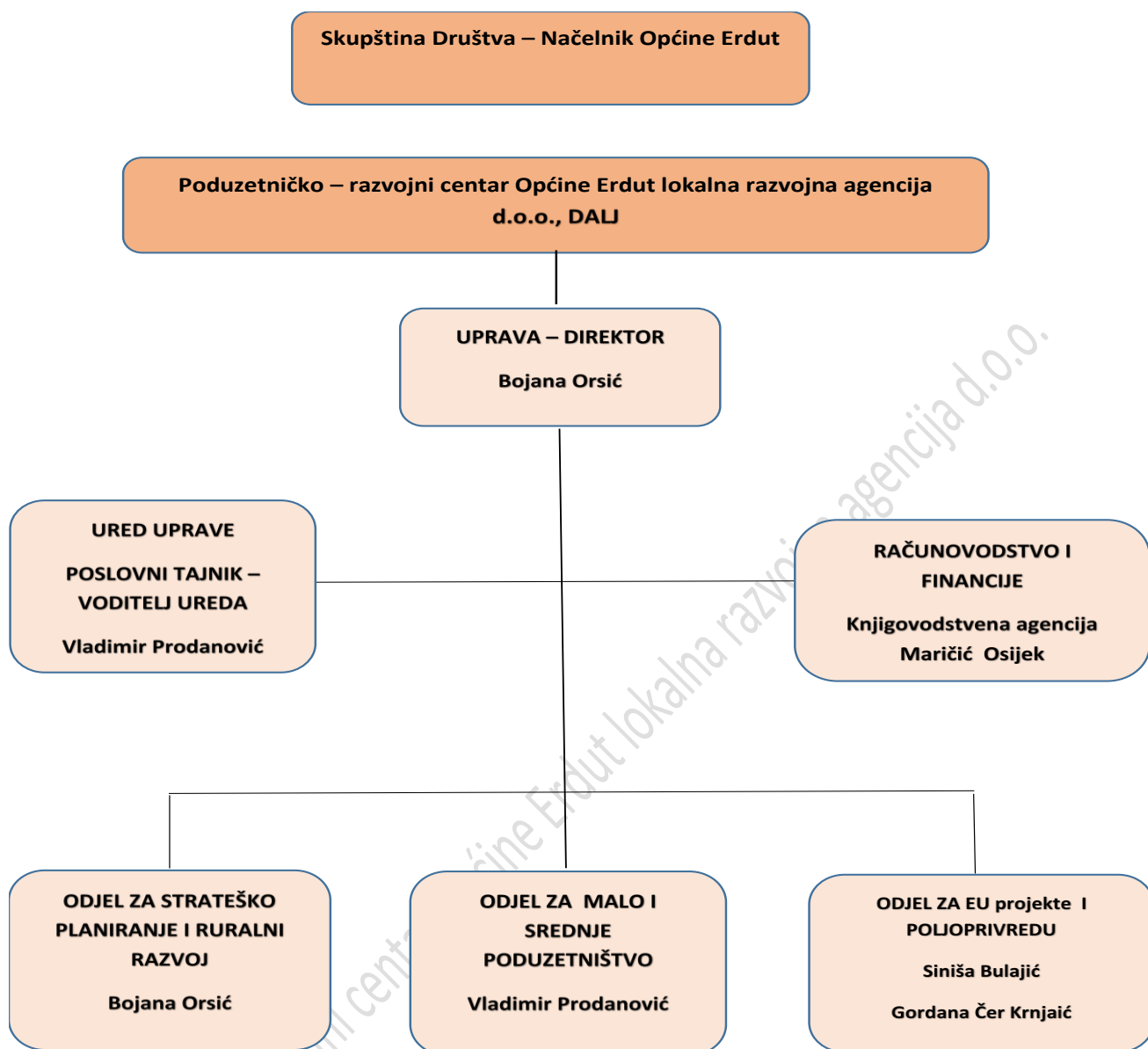
- **Društvo s ograničenom odgovornošću (d.o.o.):** Centar je osnovan kao trgovačko društvo, s ciljem pružanja usluga na tržištu. Posebne odredbe vezane za podršku poduzetništvu odnose se na pružanje besplatne pomoći poduzetnicima i drugim dionicima područja općine Erdut.

2. Upravljačka struktura / organizacijska struktura Poduzetničkog centra

Upravljačka struktura Poduzetničkog centra uključuje:

- **Direktor :** Odgovoran je za svakodnevno operativno vođenje, provedbu programa i zapošljavanje.

Organizacijska struktura Poduzetničkog centra u vrijeme pisanja Programa:

3. Izvori financiranja

Financijska stabilnost ključna je za rad Centra. Izvori financiranja su kombinacija sljedećih:

- **Proračun osnivača:** Redovito financiranje od strane jedinice lokalne samouprave (općine Erdut), što osigurava stabilnost poslovanja.
- **EU fondovi i nacionalni programi:** Prijave na natječaje za projekte, što omogućuje financiranje specifičnih programa (npr. edukacije).
- **Vlastiti prihodi:** Prihodi od pružanja plaćenih usluga (npr. naplata pojedinih radionica ili savjetovanja, izradi projektnih prijedloga za poduzetnike koji nisu stanovnici Općine Erdut).

Ukratko, institucionalni okvir daje pravnu sigurnost i strukturu koja Poduzetničkom centru Erdut omogućuje dugoročno i učinkovito djelovanje u javnom interesu, a to je poticanje rasta i razvoja poduzetništva.

KLJUČNE ANALITIČKE PODLOGE

Da bi lakše razumjeli rad poduzetničkog centra – lokalne razvojne agencije, važno je poznavati ključne analitičke podloge koje se koriste za donošenje strateških odluka, mjerenje uspješnosti i podršku lokalnim dionicima.

Te podloge mogu se podijeliti u nekoliko kategorija.

Ključne su sljedeće podloge :

- SOCIJALNO – EKONOMSKA OBILJEŽJA PODRUČJA
- OCJENA UČINAKA DOSADAŠNJEG RADA

SOCIJALNO – EKONOMSKA OBILJEŽJA PODRUČJA

Analiza gospodarskog razvoja i tržišta rada

Ova analiza obuhvaća širu sliku ekonomske aktivnosti u općini Erdut i uključuje:

1. Demografsku analizu
2. Analizu konkurentnosti
3. Analizu ključnih gospodarskih sektora
4. Analizu investicijskog potencijala

1. DEMOGRAFSKA ANALIZA

Uključuje: dobnu strukturu, migracijske trendove i obrazovnu razinu stanovništva, pomaže u predviđanju budućih potreba na tržištu rada. Dobna struktura stanovništva: Analiza udjela mladih, radno sposobnog stanovništva i starijih osoba. Važno je utvrditi ima li općina radno sposobno stanovništvo ili se suočava sa starenjem i depopulacijom. Obrazovna struktura: Uvid u obrazovnu razinu stanovništva (osnovno, srednje, visoko obrazovanje) pomaže u razumijevanju potencijala radne snage. Migracijski trendovi: Analiza kretanja stanovništva, posebice odlaska mladih i obrazovanih, ključna je za razumijevanje dugoročnih trendova na tržištu rada.

Osnovni demografski podaci

- Ukupan broj stanovnika: Prema popisu iz 2021. godine, Općina Erdut imala je 5.436 stanovnika. To predstavlja značajan pad u odnosu na popis iz 2011. godine, kada je imala 7.372 stanovnika.

- Dobna struktura: Kao i u mnogim dijelovima istočne Hrvatske, prisutan je trend starenja stanovništva. Udio starijih od 65 godina raste, dok se udio mlađeg stanovništva smanjuje. Ovaj trend je izravno povezan s negativnim prirodnim prirastom i iseljavanjem, što predstavlja dugoročan izazov za održivost zajednice.
- Nacionalna pripadnost: Prema popisu, većinsko stanovništvo Općine Erdut čine Hrvati i Srbi. S obzirom na povijesne okolnosti i geografski položaj, ovo područje je multikulturalno, to je važan element lokalnog identiteta.
- Naselja: Općinu Erdut čine četiri glavna naselja: Dalj, Erdut, Aljmaš i Bijelo Brdo. Svako od ovih naselja ima svoje specifičnosti, ali svi dijele slične demografske trendove.

2. ANALIZA KONKURENTNOSTI

Uključuje: usporedbu lokalnog gospodarstva s drugim regijama kao i analizu prometne infrastruktura, digitalne infrastrukture i komunalne infrastrukture.

Pregled – analiza konkurentnosti, temeljen na analizi ključnih sektora, demografije i općeg okruženja:

Gospodarska struktura i produktivnost

Gospodarstvo Općine Erdut dominantno je usmjereno na **poljoprivredu** (ratarstvo i vinarstvo). Ovo je istovremeno i snaga i slabost.

- **Snaga:** Područje ima iznimno plodno tlo i povoljan klimatski položaj.
- **Slabost:** Prevelika ovisnost o primarnom sektoru nosi rizik. Niske cijene poljoprivrednih proizvoda, ovisnost o vremenskim prilikama i niska produktivnost u usporedbi s razvijenijim regijama mogu ograničiti rast. Za veću konkurentnost potrebna je diversifikacija u sektore s većom dodanom vrijednosti.

Ljudski kapital i demografija

Ovo je najkritičniji faktor u analizi konkurentnosti Općine Erdut.

- **Izazovi:** Podaci iz popisa stanovništva 2021. potvrđuju značajnu **depopulaciju i starenje stanovništva**. Iseljavanje mladih i radno sposobnih građana izravno utječe na dostupnost kvalificirane radne snage. Bez stabilne demografske osnove, teško je osigurati dugoročni gospodarski razvoj.
- **Potencijal:** Unatoč izazovima, postoji potencijal u edukaciji i prekvalifikaciji stanovništva kako bi se zadovoljile potrebe brzorastućih sektora, poput turizma i usluga.

Infrastruktura i povezanost

Kvaliteta infrastrukture ključan je faktor za privlačenje investitora i poboljšanje kvalitete života.

- **Prometna povezanost:** Položaj na Dunavu pruža potencijal za riječni promet i turizam, no cestovna i željeznička infrastruktura mogu predstavljati ograničenje za veće investicije u proizvodnju ili logistiku.
- **Digitalna infrastruktura:** U današnje vrijeme, brz i pouzdan internet ključan je za poslovanje i privlačenje digitalnih nomada ili IT tvrtki. Nedostaci u ovom području smanjuju konkurentnost u odnosu na urbanija središta.

Zaključak: Visok potencijal, ali s ključnim izazovima

Općina Erdut ima snažne temelje za konkurentnost, prvenstveno zbog svojih prirodnih resursa i razvijenog vinskog brenda. Međutim, suočava se s ozbiljnim strukturnim i demografskim izazovima koji, ako se ne riješe, mogu ugroziti njezin dugoročni razvoj.

Ključni koraci za poboljšanje konkurentnosti:

Diverzifikacija gospodarstva	Rješavanje demografskih problema	Ulaganje u infrastrukturu
Razvijanje turizma, ne samo vinskog, već i riječnog, cikloturizma i ruralnog turizma kako bi se smanjila ovisnost o poljoprivredi.	Kreiranje poticaja za mlade obitelji, ulaganje u kvalitetu života	Fizička infrastruktura
Poticanje obrtništva i mikro poduzetništva	Razvoj radnih mjesta s višom dodanom vrijednosti kako bi se zaustavilo iseljavanje	Digitalna infrastruktura mora pratiti potrebe modernog gospodarstva

3. ANALIZA KLJUČNIH GOSPODARSKIH SEKTORA

Analiza ključnih gospodarskih sektora područja temelj je svake ozbiljne razvojne strategije. Identificira najvažnije sektore (npr. turizam, poljoprivreda) i analizira se njihov potencijal za rast. Njezin je cilj prepoznati, procijeniti i razumjeti koje industrije ili skupine poduzeća imaju najveći potencijal za rast, stvaranje novih radnih mjesta i poboljšanje cjelokupnog gospodarstva

Gospodarstvo Općine Erdut snažno je u svojim tradicionalnim sektorima, poljoprivredi i turizmu. Buduća konkurentnost ovisi o sposobnosti da se te prednosti iskoriste za stvaranje veće dodane vrijednosti, privlačenje novih investicija i diversifikaciju gospodarstva.

Poljoprivreda i vinarstvo

Poljoprivreda je temelj gospodarstva Općine Erdut. Povijesno, poljoprivreda je glavni izvor prihoda i zaposlenosti. Plodno tlo na području općine Erdut idealno je za uzgoj žitarica, uljarica i voća. Ipak, posebna je vrijednost u vinogradarstvu. Erdutsko vinogorje, jedno od najpoznatijih u Hrvatskoj.

Izazovi: Iako je ključna, ova grana ovisna je o klimatskim uvjetima i tržišnim cijenama poljoprivrednih proizvoda. Za dugoročnu održivost, važno je ulagati u tehnologiju, navodnjavanje i proizvodnju s većom dodanom vrijednošću.

Turizam

Turizam je drugi ključni sektor, koji se organski razvija iz bogatstva poljoprivrednih resursa. Vinski turizam je glavni pokretač. Brojne vinarije na području Općine Erdut privlače posjetitelje iz cijele Hrvatske i inozemstva, nudeći im kušanje vina, tradicionalnu hranu i smještaj. Uz vino, razvijaju se i druge vrste turizma: riječni turizam: položaj na Dunavu otvara potencijal za nautički turizam i plovidbu; cikloturizam: kroz Općinu prolaze međunarodne biciklističke rute, što privlači ljubitelje aktivnog odmora; ruralni turizam: sve je veći interes za autentičan doživljaj seoskog života i prirodnih ljepota.

Izazovi: Turistička ponuda još uvijek nije u potpunosti razvijena, a prepoznatljivost područja izvan Hrvatske je ograničena. Konkurencija je velika, stoga je potrebno konstantno ulagati u razvoj, marketing, smještajne kapacitete i usluge.

Ostali sektori

Iako nisu dominantni, važno je spomenuti da se razvijaju i drugi sektori. To su uglavnom uslužne djelatnosti poput ugostiteljstva, trgovine i malih obrtničkih radionica. U zadnjih nekoliko godina, a nakon aktivacije financijskih sredstava koje plasira Hrvatski zavod za zapošljavanje u općini je otvoreno niz automehaničarskih, građevinskih i drugih obrta. Razvoj ovih sektora ključan je za diversifikaciju gospodarstva.

4.ANALIZA INVESTICIJSKOG POTENCIJALA

Analiza investicijskog potencijala obuhvaća istraživanje prednosti i prepreka za privlačenje investicija.

Cilj je identificirati slobodno zemljište, raspoložive resurse i poticaje za investitore.

Ova analiza ključna je jer nama kao lokalnoj razvojnoj agenciji omogućuje da:

- **Ciljano komuniciramo s investitorima** iz specifičnih sektora umjesto općenitog promicanja.
- **Pomažemo pri informiranju** o tome u što ulagati javna sredstva kako bi područje postalo atraktivnije.
- **Definiramo** – identificiramo nedostataka i slabosti područja.

Ovo je alat koji pretvara lokalnu želju za razvojem u konkretan i uvjerljiv plan za buduće partnere i investitore.

Pomoću SWOT analize koja se primjenjuje i na lokalnu zajednicu i pojedinačni projekt prepoznamo snage, slabosti, prilike i prijetnje područja na kojem djelujemo.

U nastavku donosim sažetu SWOT analizu područja općine Erdut:

SNAGE	SLABOSTI
• Geografski položaj: Povoljan položaj na obali rijeke Dunav, s jedinstvenim pejzažem i blizinom granice, što otvara mogućnosti za prekograničnu suradnju i turizam. • Vinski turizam: Erdutsko vinogorje je prepoznatljiv brend s dugom tradicijom, koje privlači ljubitelje vina i enogastronomije. • Poljoprivredni potencijal: Plodno tlo i povoljni klimatski uvjeti idealni su za poljoprivrednu proizvodnju • Prirodne ljepote: Područje pruža mogućnosti za razvoj cikloturizma, riječnog turizma i ekoturizma.	• Demografski izazovi: Smanjenje broja stanovnika, pogotovo iseljavanje mladih i radno sposobnih, što dovodi do nedostatka radne snage. • Gospodarska ovisnost: Prevelika ovisnost o poljoprivredi i turizmu, uz nedostatak diversifikacije u druge sektore. • Nedostatak razvijene infrastrukture: Mogući nedostaci u prometnoj i digitalnoj infrastrukturi, što može otežati gospodarski razvoj. • Prepoznatljivost: Usporedba s nekim drugim turističkim regijama u Hrvatskoj pokazuje da je Općina Erdut manje prepoznata kao turističko odredište.
PRIJEDNE	PRIJETNJE
• Dostupnost EU fondova: Mogućnost financiranja projekata u poljoprivredi, turizmu, infrastrukturi i razvoju poduzetništva kroz različite EU programe. • Diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje: razvoj poljoprivrede i s njom povezanih djelatnosti. • Ciljani turizam: Razvoj specijaliziranih ponuda kao što su eno-gastro ture, wellness i avanturistički turizam, turizam na rijeci. • Jačanje lokalnog brenda: Stvaranje snažnog brenda i plasman autohtonih proizvoda na tržište.	• Depopulacija: Nastavak negativnih demografskih trendova najveća je dugoročna prijetnja održivosti lokalne zajednice. • Klimatske promjene: Ekstremni vremenski uvjeti, poput suša ili poplava, mogu ugroziti ključni poljoprivredni sektor. • Ekonomska stagnacija: Globalne ekonomske krize mogu utjecati na investicije i smanjiti poljoprivredni i turistički promet.

Analiza projekata i financiranja

Ova analiza usmjerena je na upravljanje projektima i financijskim resursima, te pojašnjenju značaja kontinuirane izrade Kataloga projekata općine Erdut. Projektno financiranje u ruralnim područjima kao što je i područje općine Erdut ima svoje značajne prednosti i

određene izazove. Ključan je to mehanizam za razvoj i poboljšanje kvalitete života u ruralnim sredinama, pod uvjetom da se njime pravilno upravlja i da se cilja na održive projekte.

Prednosti projektnog financiranja:

- **Pristup većim fondovima:** Projektno financiranje, često kroz EU fondove (kao što su EAFRD - Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, ili EFRR - Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond + i drugi), omogućuje pristup značajno većim financijskim resursima nego što bi ih inače općina Erdut mogla osigurati iz vlastitog proračuna.
- **Fokus na prioritetne potrebe:** Financiranje je vezano uz specifične, dobro definirane projekte (npr. reciklažno dvorište, širokopojasni internet, lokalne ceste ili sportska infrastruktura), što osigurava da se sredstva usmjere na konkretne i prioritetne infrastrukturne potrebe lokalne zajednice.
- **Poticanje suradnje i partnerstva:** Projekti često zahtijevaju suradnju između lokalne samouprave i civilnog društva, što jača kapacitete i socijalni kapital područja.
- **Održivost i učinkovitost:** Za dobivanje sredstava obično je potrebna temeljita analiza izvedivosti i održivosti projekta, što u teoriji rezultira kvalitetnijim i dugoročno održivim rješenjima.

Ključni izazovi i rizici projektnog financiranja:

- **Administrativni kapaciteti:** Jedan od najvećih problema je nedostatak stručnog i administrativnog osoblja. Priprema i provedba složenih projekata, posebno onih financiranih iz EU fondova, zahtijeva visoku razinu znanja o procedurama, nabavi i izvještavanju.
- **Kompleksnost pravila:** Pravila i procedure za apliciranje i provedbu su često slojevite i komplicirane, što može demotivirati ili dovesti do pogrešaka koje rezultiraju gubitkom sredstava.
- **Financijski teret sufinanciranja:** Iako se dio financira iz vanjskih fondova, projekti često zahtijevaju značajan udio vlastitog sufinanciranja, što može biti veliki proračunski teret za proračun općine Erdut.
- **Sporost provedbe:** Projekti su obično dugotrajni, procedure javne nabave mogu usporiti provedbu, što odgađa koristi za stanovništvo i sporost u povratu uložених financijskih sredstava.
- **Nejednaka distribucija:** Postoji rizik da se sredstva koncentriraju u općinama koje već imaju veće administrativne kapacitete ili su bliže urbanim središtima, dok najudaljenija i najsiromašnija područja ostaju zapostavljena.

KATALOG PROJEKATA OPĆINE ERDUT

Značaj izrade projektnog kataloga u općini Erdut je iznimno velik i višestruk. Projektni katalog je ključni strateški i operativni dokument koji transformira viziju razvoja općine u konkretne projekte, spremne za financiranje.

Glavni razlozi potrebe izrade:

1. Strateška spremnost i privlačenje financiranja

- Poboljšana apsorpcija EU fondova: Najvažnija funkcija kataloga je da pripremljene projekte drži "na čekanju" za financiranje iz EU, nacionalnih ili drugih izvora (poput banaka). Kada se objavi natječaj, općina koja ima spreman projekt u katalogu (s gotovom dokumentacijom i dozvolama) ima konkurentsku prednost i puno veće šanse za dobivanje sredstava.
- Dokaz kapaciteta i ozbiljnosti: Posjedovanje kataloga signalizira donatorima i investitorima da općina ima jasnu viziju razvoja i da je sposobna planirati i upravljati složenim procesima.
- Brza reakcija: Katalog omogućuje trenutnu reakciju na natječeaje s kratkim rokovima, jer se eliminira dugotrajna faza inicijalne pripreme projekta.

2. Povezanost s dugoročnim razvojem

- Usklađenost sa planovima/ programima: Katalog osigurava da su svi pojedinačni projekti izravno usklađeni s temeljnim strateškim dokumentima općine (npr. Plan razvoja općine Erdut do 2030. godine) i višim regionalnim i nacionalnim planovima.
- Identifikacija prioriteta: Proces izrade kataloga zahtijeva prioritetno rangiranje projekata (npr. od najvažnijeg za gospodarenje otpadom do manje važnog za uređenje parka), čime se osigurava da se resursi općine i vanjski fondovi usmjere na projekte s najvećim utjecajem na kvalitetu života.

3. Operativna efikasnost unutar općinske administracije

- Organiziranost i transparentnost: Katalog služi kao centralna baza podataka za sve razvojne ideje. Za svaki projekt bilježi se njegov status (ideja, gotov, u provedbi), potrebna dokumentacija, procijenjeni trošak i potencijalni izvori financiranja.
- Bolje upravljanje resursima: Općinsko vodstvo i službenici mogu puno lakše pratiti napredak pojedinih projekata, dodijeliti odgovorne osobe i planirati proračunska sredstva za nužno sufinanciranje i pripremu tehničke dokumentacije.
- Kontinuitet: Katalog smanjuje ovisnost o pojedinim zaposlenicima ili političkim promjenama. Čak i uz promjenu vlasti, katalog osigurava da se razvojni put nastavi prema već definiranim prioritetima.

Sve ove naprijed navedene analitičke podloge ključne su za rad lokalne razvojne agencije. Omogućuju agenciji da donosi odluke temeljene na podacima, umjesto na pretpostavkama. Također, pomažu u usmjeravanju resursa na projekte koji će imati najveći utjecaj na gospodarski razvoj zajednice.

OCJENA UČINAKA DOSADAŠNJEG RADA

Ključni pokazatelji učinka Poduzetničkog centra Erdut

Procjena učinka jedne lokalne razvojne agencije, kao što je Poduzetnički centar Erdut, temelji se na analizi postignutih rezultata u odnosu na postavljene ciljeve. Ti su rezultati mjerljivi kroz nekoliko ključnih područja:

1. Ekonomski učinak

- **Povećanje broja poduzeća i obrta:** Pokazatelj koliko je ovaj Centar pomogao u osnivanju novih poslovnih subjekata na području općine Erdut.

2. Učinak na projekte i fondove

- **Uspješno povučena sredstva iz EU i drugih fondova:** Jedan od primarnih zadataka Centra je pisanje i provedba projekata financiranih iz fondova. Važno je znati koliko je projekata odobreno i kolika je ukupna vrijednost povučenih sredstava za općinu Erdut.
- **Broj pripremljenih projekata:** Iako nisu svi odobreni, velik broj pripremljenih projekata ukazuje na aktivnost i kapacitet Centra.

3. Učinak na edukaciju i poduzetničku podršku

- **Broj održanih radionica, seminara i edukacija:** Poduzetnički centar često organizira edukacije za poduzetnike i one koji to žele postati.
- **Broj korisnika savjetodavnih usluga:** Koliko je poduzetnika i građana Centar savjetovao i pomogao u rješavanju problema.

4. Učinak na lokalnu zajednicu

- **Suradnja s drugim institucijama:** Važan pokazatelj je i suradnja s općinom Erdut, Turističkom zajednicom općine Erdut, školama i udrugama koje djeluju na području općine Erdut.

Pretpostavljeni pokazatelji učinka – praćenje rezultata rada Centra sastavni su dio godišnjeg izvještaja o radu Centra.

CILJEVI PROGRAMA RADA

Ciljevi programa rada lokalne razvojne agencije, kao što je Poduzetničko razvojni centar općine Erdut, mogu se podijeliti na nekoliko razina. Oni obuhvaćaju strateške, operativne i specifične ciljeve koji su usmjereni na poticanje gospodarskog rasta, poboljšanje kvalitete života i održivi razvoj lokalne zajednice.

Poboljšanje konkurentnosti i poticanje zapošljavanja	Održivi razvoj zajednice	Primjena znanja i osiguranje višeg nivoa kompetencija, vještina i sposobnosti zaposlenika Poduzetničkog centra
Cilj je unaprijediti poslovanje poduzetnika koji posluju na lokalnoj razini kako bi postali konkurentniji na širem tržištu. Kroz podršku poduzetnicima, Poduzetnički centar nastoji otvoriti nova radna mjesta i smanjiti broj nezaposlenih.	Cilj je uravnotežiti ekonomski rast s ekološkom i socijalnom održivošću. To uključuje promicanje zelene ekonomije, zaštitu okoliša i poticanje kohezije i socijalne osjetljivosti.	Cilj je usvajanje znanja i kompetencija koje će se kroz planirane aktivnosti i umrežavanje prenijeti poduzetnicima, lokalnoj samoupravi, obrazovnim institucijama i udrugama područja

PRIORITETI			
konkretni i mjerljivi, odnose se na svakodnevno poslovanje poduzetničkog CENTRA			
Pisanje i provedba projekata	Pružanje savjetodavnih usluga	Organizacija edukacija i radionica	Promocija lokalnog poduzetništva
Primarni operativni cilj je priprema i provedba projekata financiranih iz fondova Europske unije i drugih nacionalnih i međunarodnih programa. Cilj je povećati apsorpcijski kapacitet općine.	Poduzetnički centar pruža besplatne savjetodavne usluge poduzetnicima, poljoprivrednicima i organizacijama civilnog društva. To uključuje pomoć u pisanju poslovnih planova, apliciranju za potpore i informiranju o dostupnim programima financiranja.	Cilj je jačanje poduzetničkih vještina i znanja kroz organiziranje radionica, seminara i obuka o temama kao što su marketing, financije, digitalizacija i slično.	Poduzetnički centar aktivno radi na promociji lokalnih proizvoda i usluga te na umrežavanju poduzetnika.

Ukratko, ciljevi programa Poduzetničko razvojnog centra općine Erdut lokalne razvojne agencije d.o.o. usmjereni su na konkretno rješavanje problema i iskorištavanje potencijala lokalnog područja, s naglaskom na suradnju, obrazovanje i financiranje iz vanjskih izvora.

MJERE I AKTIVNOSTI

CILJ: Poboljšanje konkurentnosti i poticanje zapošljavanja		
MJERE		
Podrška poljoprivrednom sektoru	Razvoj turizma	Podrška mladim poduzetnicima
S obzirom na važnost poljoprivrede u Općini Erdut, cilj je pružiti specifične pomoći OPG-ima i poljoprivrednim zadrugama u pristupu financiranju i modernizaciji.	Uključuje poticanje turističke ponude, razvoju ruralnog turizma i promicanju turističkog razvoja područja.	Specifični programi za poticanje mladih da pokrenu vlastiti posao i ostanu živjeti u općini.
AKTIVNOSTI		
Rad na pripremi projektnih prijedloga za potrebe poljoprivrednika Pomoć pri prijavi na različite javne pozive, natječaje nacionalnih izvora Organizacija edukacija iz sektora poljoprivrede Informiranje poljoprivrednika	Poticanje promidžbenih aktivnosti poduzetnika u turizmu Kontinuirana suradnja s Turističkom zajednicom općine Erdut	Izrada poslovnih planova za poduzetnike početnike Mentoring pri poslovnom planiranju poduzetnika Organizacija edukacija i informativnih radionica za male i srednje poduzetnike
POKAZATELJI		
Broj projekata poljoprivrednika poslanih na natječaje Broj prijava na različite javne pozive ili mjere Broj edukacija organiziranih za potrebe poljoprivrednika	Broj manifestacija na kojima je promovirano područje i turizam općine Erdut Broj pruženih usluga Turističkoj zajednici općine Erdut	Broj izrađenih poslovnih planova za poduzetnike početnike Broj pruženih savjetodavnih usluga poduzetnicima u rastu i razvoju Broj organiziranih edukativnih događanja za poduzetnike

Broj informativnih poruka za poljoprivrednike		
---	--	--

CILJ: Održivi razvoj zajednice		
MJERE		
Podrška organizacijama civilnog društva i ustanovama područja	Regionalna i lokalna suradnja i umrežavanje	Strateško planiranje i izrada planskih dokumenata
Umrežavanje, suradnja i pružanje aktivne pomoći organizacijama civilnog društva i ustanovama koje djeluju na području općine Erdut	Aktivna komunikacija s općinom Erdut, Osječko – baranjskom županijom, Urbanom aglomeracijom Osijek i LAG-om Vuka – Dunav	Učinkovito planiranje i praćenje provedbe politika razvoja općine Erdut, razvojnih strateških dokumenata lokalnog razvoja
AKTIVNOSTI		
Organizacija savjetovanja, tribina, okruglih stolova, stručnih skupova za potrebe organizacija civilnog društva i ustanova Pomoć pri izradi projektnih prijedloga Edukacije zaposlenih u udrugama i volontera	Sudjelovanje na sastancima i odborima institucija Umrežavanje s institucijama i udrugama regionalnog područja	Lokalni koordinator – praćenje provedbe Program razvoja Izrada Provedbenog program općine Erdut Izrada godišnjih planova rada i izvještaja za potrebe općine Erdut Izrada kataloga projektnih ideja
POKAZATELJI		
Broj organiziranih događanja za udruge i ustanove Broj izrađenih projektnih prijedloga udruga uz pomoć Poduzetničkog centra Broj osoba zaposlenih u udrugama i volontera koji su educirani	Broj sastanaka na kojima su sudjelovali predstavnici Poduzetničkog centra	Broj izrađenih dokumenata – planova i izvještaja Izrađen katalog projektnih ideja

CILJ: Primjena znanja i osiguranje višeg nivoa kompetencija, vještina i sposobnosti zaposlenika Poduzetničkog centra	
MJERE	
Edukacije i obrazovanje za razvoj poslovanja Poduzetničkog centra	Suradnja s edukativnim i obrazovnim ustanovama
Edukacija zaposlenika PORC Erdut, odlazak na edukativne sadržaje svih oblika i vrsta, radionice, seminare, okrugle stolove. Praćenje izmjena i dopuna zakona, podzakonskih akata. Korištenje novih alata, AI u poslovanju Poduzetničkog centra.	Ova sinergija stvara snažan mehanizam za gospodarski rast, inovacije i razvoj ljudskog kapitala.
AKTIVNOSTI	
Sudjelovanje na edukacijama Sudjelovanje na seminarima i okruglim stolovima Sudjelovanje na webinarima Uvažavanje stručne literature	Specijalizirane radionice Zajedničko apliciranje na EU fondove ili domaće natječaje za razvoj inovativnih projekata ili programa podrške Mogućnost stručne prakse učenika i studenata u Poduzetničkom centru
POKAZATELJI	
Evidencija seminara i edukacija zaposlenika – broj i posebna evidencija po zaposlenicima	Evidencije sudjelovanja na specijaliziranim radionicama Evidencija sudjelovanja na događanjima na visokoškolskim ustanovama

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Društveno odgovorno poslovanje je za Poduzetničko – razvojni centar općine Erdut lokalnu razvojnu agenciju ne samo etička obveza, već i alat kojim se stvara dugoročna vrijednost za zajednicu i za sam centar.

Društveno odgovorno poslovanje proteže se kroz način na koji funkcionira Poduzetnički centar, kako bira i podržava malo i srednje poduzetništvo, obrte i poljoprivredu te kakav utjecaj ostvaruje na lokalnu zajednicu i okoliš.

Nekoliko je područja koja slikovito definiraju vezu između društveno odgovornog poslovanja i rada Poduzetničkog centra i to:

1. Područje upravljanja i poslovanja Centra

Ovo se odnosi na interni rad i etiku samog poduzetničkog centra:

- Transparentnost i etika: Centar će osigurati visoke standarde transparentnosti u odabiru korisnika, pravedno korištenje javnih sredstava te etično ponašanje svih zaposlenika.
- Upravljanje ljudskim resursima: Poštivanje prava zaposlenika, promicanje različitosti i inkluzije (spolne, dobi, etničke), ulaganje u edukaciju osoblja i osiguravanje zdravog radnog okruženja.
- Ekološki standardi ("Green Office"): Održiva javna nabava, smanjenje potrošnje energije i vode, recikliranje otpada, poticanje korištenja bicikala među korisnicima i zaposlenicima.

2. Područje odnosa s lokalnom zajednicom

Poduzetnički centar je važan dio lokalnog ekosustava što se manifestira kroz:

- Angažman u zajednici: Organiziranje besplatnih edukacija, radionica i događanja otvorenih za javnost (ne samo za korisnike), čime se prenosi znanje i podiže poduzetnička kultura.
- Lokalna nabava: Prednost davanja lokalnim dobavljačima i uslugama za potrebe Centra, čime se jača lokalno gospodarstvo.
- Mentorski programi: Uključivanje stručnjaka zaposlenih u Poduzetničkom centru kao mentora u projekte u lokalnim školama ili neprofitnim organizacijama.
- Medijske objave: prisutnost u javnosti.

U konačnici, društveno odgovorno poslovanje poduzetničkom centru donosi:

1. Bolji ugled: Jača poziciju Poduzetničko – razvojnog centra općine Erdut lokalne razvojne agencije kao lidera i pouzdanog partnera u zajednici.
2. Privlačenje talenata: Ljudi (i zaposlenici i poduzetnici) sve više žele raditi u okruženju koje dijeli njihove vrijednosti.

Time se Poduzetnički centar pozicionira ne samo kao mjesto rasta biznisa, već i kao pokretač pozitivnih društvenih promjena.

ZAKLJUČAK

Ovaj Program služi kao temeljni okvir za izradu detaljnih godišnjih planova rada, s jasnim pokazateljima uspješnosti za svaku aktivnost. Program osigurava da Centar djeluje proaktivno, organizirano i fokusirano na potrebe poduzetnika i lokalne zajednice, umjesto da reagira stihijski. Bez njega, Centar ne bi mogao efikasno aplicirati za EU fondove (što je često ključan izvor financiranja), pratiti svoj napredak niti uvjerljivo predstaviti svoju vrijedno

Postojanje Poduzetničkog centra u ruralnom području ima dalekosežan i ključan značaj za gospodarski i socijalni razvoj općine Erdut. Poduzetnički centri u ruralnom području često imaju mnogo važniju ulogu nego oni u velikim gradovima jer su često jedina institucionalna podrška za lokalne poduzetnike.

Poduzetnički centar u ruralnom području djeluje kao katalizator promjena. On ne samo da inkubira nova poduzeća, već stvara pozitivnu poduzetničku kulturu, ulijeva nadu u gospodarsku budućnost regije i izravno utječe na kvalitetu života lokalnog stanovništva.

Uspješna realizacija ovog četverogodišnjeg Programa zahtijeva sinergiju i aktivno sudjelovanje svih ključnih dionika.

Cilj je da Poduzetničko – razvojni centar općine Erdut lokalna razvojna agencija d.o.o. kroz ovaj program, bude pouzdan partner i koordinator koji oblikuje budućnost svoje zajednice, a ne samo da reagira na promjene.